

Психологія судового процесу (психолого-правовий аспект)

В науково-практичному посібнику вперше прийнята спроба сформулювати проблемні питання теоретичного та практичного характеру в сфері психології судового процесу. Матеріали науково-практичного посібника спрямовані не лише на наукову але і перш за все практичну підготовку суддів, прокурорів, адвокатів до судового процесу, а також аспірантів та магістрів, які вивчають судовий процес з психолого-правової точки зору.

В посібнику розкриті питання становлення судової психології як науки, психологічної ролі судді як організатора та керівника судового процесу, особливості мови, жестикуляції, міміки учасників судового процесу.

Розкрито психологічний механізм дії суддів при вирішенні конфліктних ситуацій, психологічні особливості комунікативних дій суддів і сторін судового процесу, осіб з обмеженими можливостями та осіб похилого віку, неповнолітніх, свідків та представників.

Розкрито психологічний процес сприйняття і оцінки судом змісту засобів доказування, судових дебатів та ухвалення судових рішень.

Науково-практичний посібник буде корисним не лише для підготовки суддів, але і прокурорів та адвокатів до їх практичної роботи, а також студентів та викладачів юридичних факультетів.

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Сумського національного аграрного університету
(протокол № 10 від 5 верня 2017 року)*

Рецензенти:

Р.О. Стефанчук – доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент Національної академії правових наук України;

Г.П. Тимченко – доктор юридичних наук, старший науковий співробітник Інституту держави і права ім. В.М. Корецького НАН України;

М.П. Курило – доктор юридичних наук, професор.

Я81 Психологія судового процесу (психолого-правовий аспект) : науково-практичний посібник / М.М. Ясинок вступ, гл.1 – 21, гл. 23, Д.М. Ясинок гл. 22; За заг. ред. д.ю.н., професора М.М. Ясинка. – К.: Алерта, 2017. – 206 с.

ISBN 978-617-566-432-2

В науково-практичному посібнику вперше прийнята спроба сформулювати проблемні питання теоретичного та практичного характеру в сфері психології судового процесу. Матеріали науково-практичного посібника спрямовані не лише на наукову але і перш за все практичну підготовку суддів, прокурорів, адвокатів до судового процесу, а також аспірантів та магістрів, які вивчають судовий процес з психолого-правової точки зору.

В посібнику розкриті питання становлення судової психології як науки, психологічної ролі судді як організатора та керівника судового процесу, особливості мови, жестикуляції, міміки учасників судового процесу. Розкрито психологічний механізм дії суддів при вирішенні конфліктних ситуацій, психологічні особливості комунікативних дій суддів і сторін судового процесу, осіб з обмеженими можливостями та осіб похилого віку, неповнолітніх, свідків та представників. Розкрито психологічний процес сприйняття і оцінки судом змісту засобів доказування, судових дебатов та ухвалення судових рішень.

Науково-практичний посібник буде корисним не лише для підготовки суддів, але і прокурорів та адвокатів до їх практичної роботи, а також студентів та викладачів юридичних факультетів.

УДК 340.6:347.96](07)

© М.М. Ясинок, Д.М. Ясинок, 2017,

© Видавництво «Алерта», 2017

ISBN 978-617-566-432-2

ЗМІСТ

Вступ	5
Глава 1. Становлення психології як науки та її вплив на формування процесуального законодавства: історико-правовий аспект	7
Глава 2. Судова психологія як наука, її система, предмет та взаємозв'язок з іншими науками.....	17
Глава 3. Основні завдання судової психології як науки, її загальні принципи та методологічні основи.....	28
Глава 4. Особистість як центральний суб'єкт судової психології.....	38
Глава 5. Суддя – як організатор та керівник судовим процесом: психолого-правовий аспект	48
Глава 6. Вплив суспільної думки та суспільної моралі на суд та справедливість судового процесу	60
Глава 7. Свідомість, воля та свобода судді в судовому процесі: психолого-правовий аспект.....	68
Глава 8. Механізм сприяння вирішенню судом конфліктних ситуацій при розгляді судових справ	75
Глава 9. Свідомість особи, та вплив її пам'яті, уваги та інтелекту на доказування в судовому засіданні.....	82
Глава 10. Мова, жестикуляція та міміка особи в судовому засіданні: психологічні процеси	90
Глава 11. Природа та особливості прояву психологічного стресу та його вплив на учасників судового процесу.....	98
Глава 12. Функціонально-психологічна характеристика взаємодії суддів як організаторів та керівників судовим процесом і свідків як носіїв доказової інформації.....	106
Глава 13. Психолого-правові аспекти щодо взаємодії суддів як керівників судовим процесом та сторін судового процесу.....	113

Глава 14. Психологічні особливості комунікативних дій суддів в судовому процесі та осіб похилого віку, та учасників бойових дій.....	121
Глава 15. Психологічні особливості комунікативних дій суддів та неповнолітніх осіб в судовому процесі.....	131
Глава 16. Процесуально-психологічні особливості представників в судовому процесі	138
Глава 17. Деонтологічні проблеми судового процесу з точки зору судової психології.....	144
Глава 18. Доказування як психологічний процес пізнання доказової інформації судом	150
Глава 19. Судові дебати як психологічно-процесуальна складова судового процесу.....	174
Глава 20. Ухвалення судових рішень як психологічна, професійна та філологічна проблема	185
Глава 21. Підстави легітимності судових постанов та природа психологічного спонукання особи до апеляційного та касаційного їх оскарження.....	191
Глава 22. Справедливість, як психологічна основа стабільності судових постанов та довіри до правосуддя	194
Глава 23. Судовий процес: страх ухвалення помилкового рішення	202

ВСТУП

Однією із самих актуальних проблем сучасного правосуддя є проблема психологічної адаптації учасників судового процесу до особливостей процесуальної форми якою є судові засідання, оскільки процесуальна форма судового засідання, не дивлячись на її демократичність ґрунтується на дисципліні визначеній процесуальними нормами права та тими обмеженнями та правилами судового етикету, які не є характерними для повсякденного життя людини.

Судовий процес це не лише правова, а і психологічна змагальність інтелекту, емоцій, психологічної рівноваги, професійних знань тощо.

Розуміння психологічної поведінки кожного із учасників судового процесу, не залежно від його процесуального статусу як в цивільному так і кримінальному, адміністративному чи господарському судочинстві, з точки зору емоційних станів, мови, фізіології, волі, інтуїції, уваги, жестів, інтелекту, пам'яті тощо є важливими факторами для юриста-практика, оскільки такі знання можуть слугувати хорошою основою для розуміння причин виникнення конфлікту між сторонами та їх подальшої як психологічної так і фактичної поведінки.

До цього часу питання психології здебільшого вивчалися і коментувалися з точки зору кримінології, криміналістики, загальної психології, юридичної психології і лише сьогодні приходить розуміння того, що психологічна складова є характерною для всіх галузей процесуального права в сфері прикладного їх застосування. Саме з цих підстав є необхідність вивчення основ судової психології як самостійного курсу на юридичних факультетах вищих навчальних закладів.

Психологія судового процесу це синтез процесуальних дій та тих психологічних процесів, які виникають при цьому в правосудді, що надає судочинству живої, логічної та послідовної форми. Це невидимий внутрішній генератор кожного із учасників судового процесу, який визначає їх процесуальну і психологічну поведінку в межах процесуальної форми судових засідань.

Разом з тим кожен конфлікт, не важливо якої глибини він досягає, створює психологічне навантаження як на сторони, так і на сам

Книги, які можуть вас зацікавити

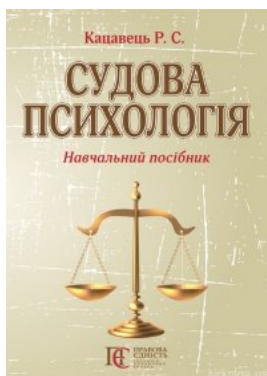
Судові дебати: право,
психологія, риторика.
Видання третє

Кримінальна
психологія. Навчальний
посібник

Ораторське мистецтво

Судова психологія

Адвокатська техніка
(підготовка до процесу
і методики
переконання)

Пенітенціарна
психологія. Навчальний
посібник

Перейти до галузі права
Філософія та психологія права

Перейти на сайт →